

Változócsillagok

Észlelő	Nk.	Észl.	Műszer	Észlelő	Nk.	Észl.	Műszer
Balogh István	Bli	57	25 T	Kovács Sándor Ferenc	Ksf	3	15x70 B
Balogh Zoltán	Bag	48	8 L	Mizser Attila	Mzs	256	25 T
Csörgei Tibor <i>SK</i>	Csg	33	36 T	Nagy Sándor <i>SK</i>	Nsn	2	18 T
Csukás Mátyás <i>RO</i>	Ckm	218	20 T	Papp Sándor	Pps	113	24,4 T
Dobos Vera	Dbv	3	25 T	Pirtti János	Pir	180	12 L
Dorogi László	Dla	12	11,4 T	Poyner, Gary <i>GB</i>	Poy	1408	46 T
Fekete János	Fkj	639	20 T	Reiczigel Zsófia	Rei	106	20x60 B
Fidrich Róbert	Fid	99	20x60 B	Reinhard, Peter <i>A</i>	Rep	30	8 L
Hadházi Csaba	Hdh	403	16 T	Rezsabek Nándor	Rez	49	10x50 B
Hidvégi István	Hvi	42	10 T	Rätz, Kerstin <i>D</i>	Rek	17	8x30 B
Illés Elek	Ile	65	10 T	Ricza Róbert	Ric	76	20x60 B
Katonka Tibor	Kat	14	20x60 B	Sajtz András <i>RO</i>	Stz	643	10x50 B
Kereszturi Ákos	Kru	3	20 L	Schmidt Zoltán	Smz	3	8x30 B
Keszthelyi Sándor	Ksz	51	16 T	Sipőcz Brigitta	Sic	115	20 L
Keszthelyiné S. Márta	Srg	2	sz.	Sonka, Bruno <i>RO</i>	Son	213	24 T
Kiss László <i>AU</i>	Ksl	131	20 T	Szauer Ágoston	Szu	11	10x50 B
Kósa-Kiss Attila <i>RO</i>	Kka	868	8 L	Széklfy Tamás	Sts	3	6,3 L
Kovács Adrián <i>SK</i>	Kvd	11	15x50 B	Tímár András	Tia	7	10 L
Kovács Attila	Koi	29	20x60 B	Uhrin András	Uha	60	10x50 B
Kovács István	Kvi	80	25 T	Veress Péter <i>SK</i>	Vep*	2	15x50 B
Kovács Judit	Kju	3	25 T	Veress Tamás <i>SK</i>	Wet	2	15x50 B

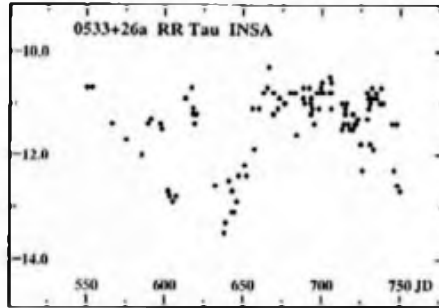
Felemás időszakot tudhatunk magunk mögött: április változókony időjárás mellett kevés észlelésre adott lehetőséget, míg május derűtsége viszonylag jól alakult. Április-május folyamán 42 észlelő 6110 megfigyelést végzett, ami határozott visszaesés a február-márciusi időszak több mint 7 ezer becslése után. Több észlelés is szerepelhetne a listán, ha egyes észlelőnaplókban lappangó vagy egyes számítógépek mezevenczén a „send” utasításra váró adatokat eljuttatják azon amatőrtársaink, kiknek nevét észlelői személyiségi jogaikat tiszteletben tartva nem fedjük fel. Hogy a digitális érában bizonyos esetekben miért akadozik az észlelések beküldése, az bizony egyike mozgalmunk nagy talányainak... Tényfeltáró helyzetjelentésünk után következenek az időszak érdekesebb „változásai”. Mint mindig, most is csak a jéghegy csúcsát villanthatjuk fel, a beérkezett észlelési anyag teljes körű bemutatása ugyanis messze meghaladja rovatunk lehetőségeit.

Eruptív és kataklizmikus változók

0231+55 DY Per *RCB* 11^m körüli, maximumban.
 0324+43 GK Per *NA* Áprilisban még észlelhető volt, továbbra is minimumban, 13^m táján.

0349+30 X Per GCAS
 0400+53 XX Cam RCB
 0416+19 T Tau INT
 0533+26a RR Tau INAS

Zömmel $6^m 1-6^m 2$ közötti észlelések.
 Maximumban, rendületlenül: $7^m 5-7^m 7$ -s.
 Áprilisban még észlelhetjük, továbbra is fényes, $10^m 0-10^m 2$ -nál.
 Áprilisban ismét elkezdett jelentősebben változni $10^m 9-12^m 6$ között!

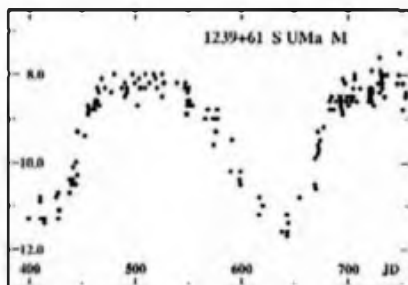
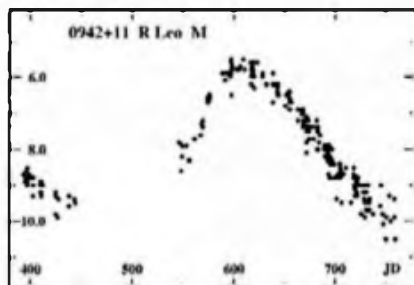
0543+19 SU Tau RCB
 0605+44 SS Aur UGSS
 0640-16 HL CMa UG
 0704-00 V651 Mon *
 0749+22 U Gem UGSS
 0803+62 SU UMa UGSU
 0804+28 YZ Cnc UGSU
 0814+73 Z Cam UGZ
 0849+17 OJ 287 QSO
 0855+18 SY Cnc UGZ
 0945+12 X Leo UG
 0959+68 CH UMa UG
 1058+38 Mrk 421 BLLAC
 1205+39 NGC 4151 *
 1216+28 W Com BLLAC
 1224+02 3C 273 QSO
 1239+37 TX CVn ZAND
 1510+83 Z UMi RCB
 1544+28a R CrB RCB
 1555+26 T CrB NR
 1601+67 AG Dra ZAND
 1640+25 AH Her UGZ

Maximumban, $9^m 9-10^m 1$ -s becslések.
 JD 746-kor $10^m 9$ -s maximumban.
 JD 732-kor $11^m 8$ -s maximumban.
 Gyakorlatilag változatlan, $11^m 0$ körüli.
 Minimumban, $13^m 9-14^m 3$ közötti észlelések.
 Az SU UMa típus névadója a következő kitéréseket produkálta: $735 12^m 9$, $774 12^m 7$.
 Kitéréscei: $735 11^m 8$, $752 12^m 1$ – az április időszak egyik leghálásabb törpe nővéja.
 Maximumai: JD 738 $10^m 7$, $765 11^m 7$, $784 10^m 7$.
 Egyetlen pozitív észlelés érkezett: JD 748-kor $15^m 1$ (Poy).
 JD 737-748 között $11^m 8$ körüli maximum.
 Maximumai: JD 752 $12^m 2$, $774 12^m 8$.
 Minimumban, $14^m 5-15^m 3$ közötti.
 Áprilisban $13^m 7$ körüli, májusban valamicskét fényesedett: $13^m 2$ -s.
 A CVn fényes Scyfert-galaxisa $11^m 7-12^m 0$ körüli (a magra vonatkozó becslések).
 Fényessége $14^m 5$ tájékán alakult.
 A híres kvazár $12^m 5$ -s.
 Állandó 10^m -nál.
 Lassan tovább fényesedett $12^m 2$ -ről $11^m 3$ -ra.
 A márciusi eleji $8^m 5$ -ről az időszak végéig lassan kapaszkodva jutott vissza megszokott, $6^m 0$ körüli maximumfényességébe.
 Minimumban, $10^m 2$ körüli észlelések.
 Minimum táján, $9^m 7-10^m 1$ körüli.
 Úgy tűnik, áprilisban $12^m 5$ körüli fényállandósulásban.

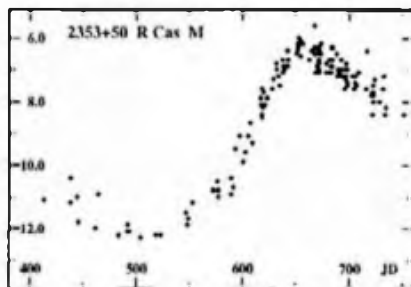
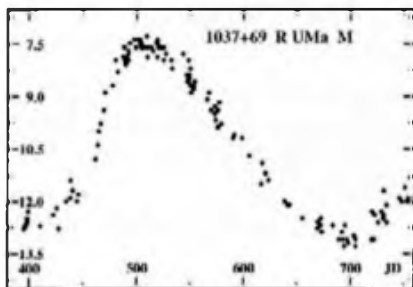
1744-06	RS Oph	NR	Továbbra is minimumban, $11^m,5$ körüli.
1813+49	AM Her	AM	$13^m,4-14^m,8$ -s becslések érkeztek róla; továbbra is köztes fényességi állapotban.
1904+43	MV Lyr	NL	A nyár közeledtének biztos jele: megérkeztek az első MV Lyr-észlelések! Májusban $12^m,2$ körüli, maximumban. $8^m,5-8^m,2$ közötti adatok, enyhe fényesedés.
1920+50	CII Cyg	ZAND	Maximumok: JD 732 $13^m,0$, 771 $13^m,1$.
1953+77	AB Dra	UCZ	Májusban maximumban, $11^m,3-10^m,8$ között.
1955+33	V482 Cyg	RCB	Április-május fordulóján hosszú, $8^m,3$ -s maximumban.
2138+43a	SS Cyg	UGSS	

Mira típusú változók

0231+33	R Tri	Április elején még nyomon követhettük halványodását $8^m,1$ -ig, majd a Nap közelsége miatt nem érkezett több észlelés.
0549+20a	U Ori	Áprilisban tovább halványodott $9^m,0$ és $10^m,0$ között.
0701+22a	R Gem	Tovább halványodott $10^m,5-12^m,5$ között.
0942+11	R Leo	Május végén még mindig minimumközelsben. $10^m,0$ táján.

1006-61	S Car	Április végén, május elején $6^m,2$ -s maximumban – „déli szekción” észlelései szerint.
1037+69	R UMa	Az időszak folyamán $12^m,2$ és $8^m,4$ között fényesedett, maximum előtti.
1231+61	S UMa	A csillag tavaszi maximumát mellékelt fénygörbénken is nyomon követhetjük.
1233+07	R Vir	Április eleji maximuma után halványodik, május végén $9^m,5$ -s.
1324-22	R Hya	Végre meglódult! Május végén már $6^m,6$ -s, de maximumát valószínűleg csak a „déli szekció” fogja észlelni...
1632+66	R Dra	Május végén $12^m,7$ -s, minimumközeli.
1934+49	R Cyg	Maximum utáni lassú halványodás, május végén már $10^m,5$ -s.
1946+32	χ Cyg	Lassú halványodás $5^m,6$ és $7^m,8$ között.
2108+68	T Cep	Májusban már szokásos, 8^m -s vállát észlelhettük a felszálló ágon.

2307+59 V Cas
2353+50 R Cas

12^m.4 és 9^m.0 között fényesedett.
Fokozatosan halványodik, május végén már csak 8^m.5-s.

Félnzahályos, L és RV Tauri típusú változók

0421+64 RY Cam SRB
0539+20 Y Tau SRB

8^m.0 és 8^m.8 közötti észlelések.
Április végén 8^m.0-s, halvány – ezzel el is búcsúztunk tőle.

0629+38 UU Aur SRB
0726-09 U Mon RVB
0905+67 RX UMa SRB

A sok észlelés alapján szinte állandó 5^m.6-nál.
5^m.6–6^m.5 közötti változások.
További hullámzások 10^m.4 és 12^m.0 között, nem véletlen, hogy sokak szerint ez az egyik leghalásabb SR a kis-közepes távcsövekkel észlelők számára.

0904+31 RS Cnc SRB
1032-12 U Hya SRB
1151+58 Z UMa SRB
1308-02 SW Vir SRB
1315+46 V CVn SRA
1336+74 V UMi SRB

6^m.0 és 6^m.5 között hullámzott.
A kevés észlelés alapján 5^m.7–5^m.5-s.
Minimum táján változik 8^m.5–8^m.0 között.
7^m.6–8^m.1 között látták.

1633+60 TX Dra SRB

8^m.0–7^m.4 között fényesedett.
Úgy tűnik, továbbra is aktív. 8^m.0 és 8^m.8 közötti észlelések.
Kissé visszafogott a lendületből: 7^m.2–7^m.8 közötti becslések.

1640+55 S Dra SRB
1646+57 AH Dra SRB
1826+21 AC Her RVA
1842-05 R Sct RVA
1859-05 V Aql SRB
1927+45 AF Cyg SRB

9^m.0–9^m.3 között észlelték.
Mindvégig 7^m.5 körülnek látták.
JD 778-kor 8^m.4-s főminimumban.
Maximum táján: 5^m.6–5^m.0 között hullámzások.
Állandó 7^m.2-nál.
Hosszabb fényes időszak után márciusban 6^m.9–7^m.5 között halványodott.

2033+17b EU Del SRB
2040+17 U Del SRB
2356+59 WZ Cas SRB

Túlnyomóan 6^m.4–6^m.5-s becslések.
Az észlelések átlaga 7^m.1.
7^m.0–7^m.2 közötti.

MIZSER ATTILA–KISS I. ÁSZLÓ